

Kérdőpontok

az egyes szőlővidékek részletes leírásához és a községenként gyűjtendő adatok kiegészítéséhez.

I. A szőlővidék területe, talaj- és éghajlati viszonyai.

1. Mi a szőlővidék neve (ha földrajzi és népies elnevezése más-más, mindkettő fölemlítendő)?
2. Mekkora terület (mely község határai és szőlőhegyei) tartoznak az illető szőlővidékhez?
3. A szőlővidék fekvésének leírása, hegyes-e, sik-e, (kerti szőlő),
 - a) mily magas, hány láb a tenger szine fölött, (azon pontokon hol a szőlők kezdődnek és a hol végződnek),
 - b) mely irányban (éjszakra-e, keletre-e stb.) vonul a hegység vagy dűlő?
 - c) mely irányban (délre-, nyugatra-keletre) terül a lejtője?
 - d) meredek-e, lejtős-e a szőlőkkel beültetett terület, (hány fok a lejtője)?
4. Milyen a szőlővidék talaja általában?
 - a) agyagos, murvás, kövices, fekete humustartalma-e?
 - b) milyen az altalaj (sziklás, mészköves-e stb.).

Ha lehet a talajnak vegybontása (chemikai analysise) megszerzendő; legalább nagyjából kiteendő, mily alkatrészek, s mily arányban képezik vegyülését?

- c) mily tulajdonságu a talaj; termő-e és csupán szőlőnek való-e, termel-e mást és hogyan; száraz-e, átereszti-e könnyen a vizet?
- d) mily vegyületű s természetű azon talaj, mely a legjobb bort termi a vidéken?
- e) van-e a szőlőhegy közelében s mily távolban folyó, patak, tó, s tapasztaltatott-e némi befolyása a termékre?

5. Milyen a szőlővidék éghajlata?

- a) (nedves, száraz, szellős-e),
- b) mily iránya van az uralkodó szeleknek rendszeren?
- c) mily hatással vannak a szőlőtermelésre?
- d) jár-e kellő időben eső, s mely hónapokban tapasztalható az leginkább?
- e) történnek-e a vidéken (és hol) rendes időjáráti és légüneti (meteorológiai) jegyzések s mi az eredményök több évről?

II. A szőlők mivélése.

1. Mily eljárás követtetik új szőlők ültetésénél?

- a) rigoloztatik-e a föld s mily mélyre?
- b) hordatik-e trágya, iszap vagy egyéb termékenyítő szer a szőlőbe?
- c) mily távolságra ültetnek az egyes sorok s ezekben a tőkék egymáshoz?
- d) mily venyegék ültettetnek el, gyökeres vesszők-e vagy simák?

2. Mily eljárás követtetik régi szőlők felfrissítésénél, javításánál, ujja-ültetésénél (itt a fentebbi a)—d), kérdőpontok ismétlendők; azonkívül

- e) alkalmaztatik-e a döntés és mily eredménnyel?

3. Mily fajta szőlővenyegékkal, illetőleg tőkékkel van a vidék leginkább kiültetve?

- a) sorozhatók-e korán, közepesen és későn érő fajokra?
- b) tapasztaltatnak-e egyes fajok különös előnyei és melyek azok?
- c) a vegyes fajok ültetésének hátrányai tapasztaltatnak-e és tapasztalható-e e téren haladás?

- d) észleltetett a vidéken a szőlőhegység és mely neme, mi pusztítást tett, mi eljárás alkalmaztatott ellene s mily sikerrel?

4. Történik-e és mikép, megmunkálás, nevezetesen mely időben?

- a) a nyitás,
- b) a metszés és mely módja szokásos (fejmetzés, csapás stb.)
- c) az első kapálás,
- d) a karózás,
- e) a kötés,
- f) a második kapálás,
- g) a betakarás.

5. A megmunkálás különböző neveinek, nevezetesen a metszésnek mily előnyei vagy hátrányai tapasztaltattak.

6. Melyek a szokásos árak minden munkanemnél napszám szerint vagy egy negyed (800 □ öl)-re számítva azokat?

III. A szüret.

1. Mely hónap, mely hetére esik, rendszeren a szüret?
2. Külön szedetnek-e rendszeren a különböző fajok, nevezetesen a korán és későn érő, a fehér és kék szőlők fajtái?
3. Hány puttony szőlő számíttatik egy akó borra?
4. Mikép szoktak eltétetni és elszállíttatni a természetben való eladásra szánt szőlők?

IV. A sajtolás és mustkezelés.

1. Miképen szokott a szőlő leve nyeretni, szokásos-e a csömöszölés, taposás, préselés?
2. A szőlőmorzsolás (csömöszölés), mely neme s az erre netalán alkalmazott gépeknek mely fajtája bizonyult be legjobbnak?
3. A törkölyön levő must, mily eszközökkel szokott préseltetni, mely szerkezetek (mik némileg leirandók s megnevezendők) bizonyultak legjobbnak?
4. Szokott-e a must édességi foka megmérteni s mely eszközök használatnak erre?
5. Ha nem bir kellő édességgel a must, szokott-e az szőlőcukorral javíttatni s mily arányban?
6. A szőlő lemorzsaltatik-e, azaz kiválasztatik-e a csutak préselés előtt?
7. Szokásos-e kék szőlőből való fehér bor nyérése végett a zsákban való préselés?
8. Készül-e ugynevezett mászásbor a törkölynek vízzel való föltöltése által s mi módon?

V. A pinczekezelés.

1. Mily pinczékkal rendelkezik a vidék, nevezetesen:
 - a) mily mélyek?
 - b) mi a rendes hőmérsék?
 - c) be vannak-e rendezve fűtésre?
 - d) mekkora nagyságu hordók férnek beléjük s mily mennyiségben?
2. Helyes pinczekezelés divik-e a vidéken? nevezetesen van-e alkalmazásban:
 - a) a C h a p t a l-féle rendszer a bor édesítése által?
 - b) szokott-e a bor szesztartalma cognac-kal öregbítettetni?
 - c) divik-e a P a s t e u r-féle rendszer vagyis a bor felforralása?
 - d) a G a l l-féle módszer a víz alkalmazásával?
3. Mikép foly az erjedés, nyitott edényekben, erjedő csövekkel-e vagy hogyan?
4. A bornak van-e jellemző zamata és szokták-e azt öregbíteni, nevezetesen a szőlővirág vagy hasonló (és mely) szerek alkalmazásával?
5. Szokott-e a bor kellőleg fejtetni és hányszor egy évben?
6. Mikép tisztul a bor, mily szerek alkalmaztatnak, például: vizahólyag, tanninsav, gelatin stb. s mily arányban?
7. Készül-e a vidéken, mily nemű és mily mennyiségben:
 - a) asszúbor (mi a neve)?
 - b) pezsgőbor (mi a neve)?
 - c) egyéb mesterséges borok (mily néven)?

- d) mily eljárás követtetik mindegyiknél, például asszunál hány puttonyos, pezgőnél az erjedés félbenszakítása által, mesterséges bornál a süritett mustnak alkalmazása által stb.
8. Történik-e valami a bor színének tökéletesbitésére?
9. Mi a vidékbeli jobb és legjobb borok jellemző tulajdonsága:
- a) színre,
 - b) zamatra,
 - c) ízre,
 - d) cukortartalmára,
 - e) szesztartalmára nézve?
10. Történtek-e vegybontások és mi az eredményök. (Itt megnevezendő az egyén, ki a bor chemiai analysisét elkészítette s az idő megjelelendő a mikor az történt).
11. Tartós-e a bor, nem törik-e meg szállításkor, történtek-e erre nézve kísérletek és mily sikerrel?
12. Mennyi idő kell a bornak, míg elkészül, vagyis a mig mint teljesen kész bor áruba bocsátható?
13. Gyakoroltatik-e mellékes termelés? borkő-, borszesz-, szőlőcukor-gyártás vagy hasonló?

VI. A szőlő- és borkereskedés.

1. Szokott-e a vidéken nyers szőlő eladatni nagyobb mennyiségben, mely városokba vagy a külföldre?
2. Mily előnnyel jár a termelőre nézve a nyers szőlő eladása?
3. Mily eljárás divik erre nézve, nevezetesen:
- a) milyen a csomagolás?
 - b) milyen a szállítás (kocsin, vizen, vasuton)?
 - c) mely irányban foly a szőlővel való kereskedés (p. a külföld mely városába)?
4. Milyenek a borral való kereskedés viszonyai?
- a) akad-e mindig biztos vevő?
 - b) a helyen vásárolják-e a bort, vagy a termelőnek kell-e azt tova szállítani?
 - c) mily borfajok s mely czímek alatt kerülnek rendszeren kereskedésbe?
 - d) a vidékbeli legjobb, jó, közepszerű és silányabb boroknak mi az átlagos ára?
 - e) mily nagyságu (mily mértékű) hordókban szokott kelni a bor rendszeren?
 - f) folyó-e a borkereskedés üvegekben, mily alakuak s tartalmuak ezek?
 - g) mennyi megy rendszeren egy szállítmányban?
5. Mely irányban foly a borkereskedés:
- a) hol van a vidék rendes elkelési helye?
 - b) szállítanak-e külföldre s mennyit?
6. Áll-e a vidéknek elég és milynemű szállító eszköz rendelkezésére?
7. Mibe kerül egy akó (vagy mázsánkint) a bornak szállítási mértföldenkint:
- a) vasuton,
 - b) gőzhajón,

c) általában vizen,

d) tengelyen?

8. A kiviteli, illetőleg a külföldi behozatali vámnak mi hatása tapasztaltatott a borkereskedésre?

VII. Adó- és dézsma viszonyok.

1. Mennyi volt a dézsma-szőlők területe, egyezség történt, foly-e per ez ügyben s mi a vidék váltság-összege?

2. Mi a bor fogyasztási adó módja, bérbe van-e adva, a község váltotta-e meg vagy az állam kezeli-e?

3. Mily hatása tapasztalható a borfogyasztási adónak?

4. Mennyi adó esik átlag egy-egy hold szőlőre, egy-egy akó borra?

VIII. A szőlőszettel és borászattal foglalkozó népesség és társadalmi viszonyai.

1. A szőlőbirtokosok körülbelől mekkora része az, mely kizárólag ez után él?

2. Mily viszonyok között élnek, vagyonosak, szegények, eladósodottak-e?

3. Milyen tiszta jövedelem remélhető évenként átlag egy-egy hold szőlő után?

4. Mily miveltségi fokon áll a tisztán szőlőszettel foglalkozó népesség?

a) miveltebbek-e a földmiveléssel foglalkozóknál?

5. Milyenek a munkás viszonyok:

a) kapni-e elegendő munkást,

b) mi a napszám az egyes munkáknál férfira, nőre, gyermekre nézve az év különböző szakjaiban, részesülnek-e természeti ellátásban s mi ennek értéke fejenként?

c) divik-e a szakmány-munka s mi az ára például egy négyszögöl rigolozásnál, egy folyóöl árkolásnál; döntésnél vagy ültetésnél, hogyan szokás ezt alkalmazni?

d) akad-e elég alkalmas vinczellér s mi az évi bére?

e) van-e alkalmazásban szőlőcsősz, szőlőpásztor, hegymester s mi az évi bére, (pénzben és természetben)?

f) általában milyenek a szőlőszeti rendőri viszonyok?

6. A szőlőszettel foglalkozó népesség szakmivelésére állnak-e fel intézetek s mily sikerrel egyáltalában történik-e a vidéken valami neveltetésökre?

7. Létezik-e valami társulat, termelés, pinczekezelés vagy borkereskedés előmozdítására, vagy célszerűbb gyakorlatára, s ha igen,

a) milyenek az alapszabályok?

b) hány a tagja?

c) mi az évi tagsági díj?

d) mily pénzügyi eredményt és tényleges sikert tud felmutatni?

8. Áll-e a szőlőszetnek vagy szőlőbirtokosoknak hitel rendelkezésökre s mily feltételek alatt, nevezetesen:

a) a szőlőbirtok értékének mekkora részeig?

b) hány évi törlesztésre?

c) mily kamatláb mellett?